

Til kultur-og likestillingsdepartementet

Dato: 29.09.26

Innspill til kulturarenastrategien, Scenekunstbruket

En kulturarenastrategi må vurdere hvordan allerede eksisterende systemer, hus og infrastruktur kan benyttes for å styrke kompetansen og formidlingen av profesjonell scenekunst i landet, til det beste for både det frivillige og det profesjonelle kulturlivet. For å få en helhet i det kulturpolitiske arbeidet er det essensielt at strategien ser til tidligere rapporter, og et eksempel vi vil framheve når det gjelder scenekunst er rapporten *Mobilisering for mobilitet*. Her ble det løftet fram flere mulige synergier av eksisterende systemer, både innen produksjon, formidling, samarbeid og kompetanseheving, som vil kunne øke formidling av scenekunst og fylle kulturarenaer med profesjonelt innhold.

Et eksempel på en bærekraftig modell for å i større grad spre kunst til kulturarenaer, er den distribuerte turnémodellen, som i natur er desentralisert, slik at kulturarenaene selv velger kunsten de vil tilby sitt lokale publikum, både når det gjelder uttrykk, form og tematikk. Modellen tilrettelegger for et samarbeid mellom kulturarenaer, som vil øke kompetansen på å programmere og ta imot scenekunstproduksjoner.

Samarbeid og kompetanseheving

Scenekunstbruket gjorde i 2024/25 en pilot i samarbeid med Norske kulturhus, basert på den distribuerte turnémodellen som vi har med fylkene i Den kulturelle skolesekken. Alle kulturhusene i landet kunne søke om å få vise en forestilling fra Scenekunstbruket sitt repertoar. Kulturhusene gikk sammen i klynger med andre hus i sin region, og totalt 52 kulturhus søkte om å bli med. Til slutt fikk tre klynger, i hhv nord, sør og vest, tilbud om turné.

Flere av kulturhusene samarbeidet på nye måter, som vitner om en sterk vilje fra kulturhusene om å programmere mer scenekunst for barn og unge, i tillegg til det de mottar fra regionteatrene, Dansenett Norge og Riksteatret. Og ikke minst beviste denne piloten at *publikum* ønsker seg flere felles scenekunstopplevelser, når 140 ungdommer kommer til Stryn kulturhus en kveld i februar for å se forestilling om rus og kjærlighet, *Emma* av Slengesol&Elgesem, og 450 barn og familier møter opp i Arendal kulturhus for å se Feil teaters *Jorda rundt på 80 dager*. I nord måtte det settes opp ekstraforestilling av Katmas forestilling for de aller minste, *Ritsj*.

Styrker lokal arrangørkompetanse- og økonomi

En arrangørstøtte der kulturarenaer kan få tilbakebetalt inntil 50% av kostnadene de har ved å vise forestillinger for de unge, vil også gi programmeringsøkonomi som mangler, i tillegg til å øke programmerings- og arrangørkompetansen som beskrevet ovenfor.

Arrangørstøtten er knyttet opp til vårt repertoar, som p.t. består av 140 aktive forestillinger som alle er kvalitetsvurdert av et kunstnerisk råd og laget for å turnere, i ulike formater, konsepter og sjangre, for barn og unge 0-20 år. Å velge forestillinger fra dette repertoaret utløser arrangørstøtte, slik som fylkene i DKS allerede mottar refusjon på forestillinger herfra. Denne modellen, der arrangørstøtten følger forestillingen, er en bærekraftig modell vi har utviklet over mange år og er en utprøvd måte å distribuere forestillinger til hele landet.

I tillegg vil det i modellen vokse frem et kompetent arrangørnettverk for kulturarenaene som inngår avtale med Scenekunstbruket. Dette vil bidra til kompetanseheving og ressursdeling når det gjelder det scenekunsthaglige og i mottakerapparatet lokalt hos små og store kulturarenaer, som igjen kan benyttes i arbeidet med frivillighet, på kulturskoler og annet.

Eksisterende virkemidler for helhetlig formidling

Denne modellen gir også økte muligheter for det som produseres i det frie feltet, der forestillinger vil kunne få et lengre liv. Det blir derfor en større helhet i økosystemet mellom produksjon, kunstnerøkonomi, utnyttelse av eksisterende infrastruktur, i tillegg til at frivilligheten lokalt får et løft. Frivillighet/lokalt kulturliv eksisterer ikke uten den profesjonelle kunsten og vice versa.

Vi har erfart at publikum vil ha et tilbud, og forestillingene finnes. Hvordan kan vi åpne den flaskehalsen for å få flere forestillinger ut til festivaler, uavhengige scener, små og store kulturarenaer og kulturhus? Der har den distribuerte modellen et potensiale som vil få scenekunst ut til arenaer over hele landet. Steder som er viktige felleskapsarenaer i sitt lokalmiljø og som har et betydelig behov og uutnyttet potensiale i en tid der folk trenger og møtes fysisk og dele opplevelser. For å gjøre det kunsten gjør best: utfordre perspektivene våre og styrke demokratiet.

For øvrig viser vi til Norsk Teater- og Orkesterforening sitt innspill.

29.09.26

Tine Valavuo Tyldum
Daglig leder i Scenekunstbruket

Gabrielle Haga
Seniorrådgiver